

Kokkuvõte mitte-ametlikest konsultatsioonidest

9-11. oktoober 2013

Üldine

Üldjoontes leiti, et prioriteedid ja meetmed on õigesti valitud aga tekst vajab toimetamist. Mõningate arvates on dokument liiga pikk. Kandev oli soov mõisted eraldi välja tuua. Üksikud ei pooldanud valikutepõhist lähenemist. Juhiti tähelepanu kohtadele, kus tekst ja indikaatorid ei lähe kokku ning täpsustamist ja täiendamist vajavad olulisemate eesmärkide indikaatoreid. Indikaatorite puhul soovitati tuua välja trend, väidetel tõenduspõhisus. Juhtkomisjon selgitas, et huviharidust ei käsitleta, kuna tegemist on prioriteetide strateegiaga ja see jääb teemaprogrammidesse. Strateegia elluviimisesse tuleb kaasata ka kohalike omavalitsusüksuste volitatud esindajad aga samuti sotsiaalpartnerite (nii tööandjate kui ka töövõtjate) ning eriala- ja kutseliitude volitatud esindajad Tunti muret, et kas jätkub oskust teema- ja valdkonnaprogrammid eraldi põimida.

Strateegia elluviimisel on prioriteetne õpetajate palgatõus, samas tõstatas küsimus, et mis saab õppejõudude, lasteaednike, tugiteenuste osutajate ja õppeasutuste juhtide palkadest. Soovitati täpsustada lastevanemate, õpetajate, koolijuhtide, riigi ja kohalike omavalitsuste vastutust. Väljavalitud prioriteedid on relevantsed ka kõrghariduse tasemel, sh kujundav hindamine, kuid teksti ülesehituses jääb mulje, et see on suunatud peamiselt üldharidusele. Ollakse rahul, et esmakordselt on välja toodud õppejõu õpetaja roll. Dokumenti soovitati sisse tuua kasvatusküsimused, mis väärtustaks inimeseks olemist. Strateegia eesmärk peaks olema inimese arendamine mitte ainult ühiskonna ja tööelu jaoks vaid ka pereeluks.

Eesmärk 1- Uue õpikäsituse rakendamine

Rõhutati selle eesmärgi tähtsust ja soovitati tekstiosa mitte lühendada. Kõrgkooli õppejõu töö hindamise loendisse lisada ka õppejõu panus enesearengusse. Juhtkomisjon selgitas, et ei kasutata pedagoogi mõistet, sest see on erinevates õigusaktides erinevalt sisustatud.

Eesmärk 2- Pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid

Tunti muret, et kõik kirjeldatud ootused õpetaja rollile ei mahu 35 tunni sisse. Koolijuhtide hindamine on vajalik, ent ei tohi „vinti“ üle keerata, sh ka retooriliselt. Mis saab haldusasjade juhtimisest kui koolijuhid võtavad suurema rolli õppe- ja kasvatusöö juhtimisel? Koolijuhtide hindamise kohustus peaks laienema ka lasteasutuste juhtidele.

Kooli tuleb hinnata kõigi haridusasutusse panustavate isikute kogumina, sh tugiisikud. Segamini on õppeasutuse ja õppijate hindamine. Mis on õpetajate tulemuslikkuse hindamise tulem? Kõrgkooli õppejõu töö hindamise loendisse lisada ka õppejõu panus enesearengusse (sh osalemine õpetamisoskuste alastel koolitustel) ja tekitada õppekvaliteedi ja teadustöö sisu vaheline seos.

Eesmärk 3- Elukestev õpe ja töömaailm

Elukestva õppe puhul mõeldakse, kuidas toimub uute oskustega täiendamine - kõik see mis jääb väljapoole formaalharidust. Mitteformaalse õppe pool ei tule selgelt välja. Oluline on elukestva õppe võimaluste kättesaadavuse hindamine, see jääb peamiselt tarbija hinnata. Kutsestandardite

arendamine ei saa siiski olla kõikne, osade elukutsete puhul pole range reglementeerimine võimalik (muusiku näide). Karjäärinõustamise puhul on oluline selle teenuse kättesaadavus nii noorele kui ka täiskasvanutele. Muutuvad teadmised, huvid ja muud mõjurid vajavad korduvat selekteerimist ja selle juures on nõustajate roll oluline. Ettevõtluse kasvustrateegia kõrval tuua eraldi välja viide Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegiale. Erasektoripoolse finantseerimise parandamine ja panustamine eeldab teatud finantseerimis põhimõtete ja seadusandliku keskkonna ümbervaatumist. Praktikakorralduse puhul tuleb olla paindlik selle tasustamise ja vastastikuse mentorluse osas – mõningatel juhtudel või mõningates sektorites on vajalik suurem või väiksem materiaalne ja inimressursikulu ning riigi poolne panustamine. Suurt toetust leidis seiresüsteemi sisseviimine, mis on abiks nii õppurile valikute tegemisel, õppeasutusele töö planeerimisel kui aitab tööandjale tagada vajaliku kvalifikatsiooniga töötajate olemasolu.

Eesmärk 4 - Digikultuur

Digikultuuri laiema kasutuselevõtu võtmeks on materiaalne ja tehniline valmisolek: õppijate majanduslikud võimalused erinevad, andmeside kättesaadavus ja kvaliteet, jm. Digiõpe on vaid vahend uue õpikäsituse rakendamisel, see ei taga veel selle rakendumist. Termini kasutus: E-päevik mitte E-kool, kui üksik rakendus. Digivahendid on vajalikud ka koolieelse lasteasutuse õpetajale.

Eesmärk 5 - Osaluse kasv ja tulemuslik rahastamine

Soovitati täpsustada seda, et mis on mõeldud põhikooli korrastamise all (taristu korrashoid või koolide asukoht). Põhikoolide puhul võiks lahti seletada koduläheduse ja käsitleda eraldi 1-6 klassi ja 7-9 klassiga koole, viimastes suuremad tehnilised vajadused (nt. laborid). Kui gümnaasiumivõrk korrastub ja koolid on kodudest kaugemal tuleb ette näha ka vajaduspõhiste õppetootuste võimalused gümnaasiumis õppijatele. Mitte rõhutada eraldi venekeelseid noori, rahvuslikult mitmekesisem taust (uus-immigrandid). Vajalik viidata, et strateegia põhimõtted laienevad ka erasektori õppeasutustele. Täpsustamist vajab see, et kas ja milline on abivõimalus, sest sotsiaalmajanduslik olukord ei võimalda paljudel oma huve ja vajadusi realiseerida. Tugispetsialistide palgaküsimus ei ole välja toodud. Lastevanemate koolituste korraldamine pole rahaliselt toetatud. Alushariduses alternatiivne ettepanek – osalus vähemalt 5 eluaastast, siis pole lastel vaja kahel järjestikusel aastal kohanedada. Soovitati rõhutada, et rahastamise alusallikad võivad olla kombineeritud riik, Kohalik omavalitsus, ettevõtlus, üksikisik, etc.